

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.03.2020

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ“

ЗА СПЕЦ: „Финанси и иновации“; ОКС „магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО

СЕМЕСТЪР: 10 за СНУ, 12 за ДНДО

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
	138
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	
В т.ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	132

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Светлана Герчева)

2. ....
(гл.ас. д-р Светослав Борисов)

Ръководител катедра: .....
„Финанси“ (Проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Данъчно облагане“ цели да формира знания в следните насоки:1) основни аспекти
Обучението по дисциплината „Данъчно облагане“ цели да формира знания в следните насоки:

- основни аспекти от теорията, организацията и прилагането на данъците като система;
- общовалидни концепции относно разпределението/преразпределението на данъчното бреме и разходите на обществото, съпътстващи облагането;
- систематизация на най-важните аспекти от действащата понастоящем организация на данъците в България;

Обучението по „Данъчно облагане“ изисква предварителни базови знания по „Микроикономика“, „Основи на корпоративните финанси“, „Публични финанси – обща част“, „Осигурителни системи и фондове“.

Дисциплината „Данъчно облагане“ формира **нови знания** за организацията и прилагането на данъка, вкл. и за допълващите държавното финансиране източници – такси, държавни кредити, европейско съфинансиране, други помощи и дарения. Фокус на преподаване са теоретични и неподвластни на конюнктурата концепции като свръх-данъчно бреме, прехвърляемост на данъка, ефекти (отражения) на облагането върху пазара на труд, инвестиции/спестявания и пр.

Получените знания по повод организацията на материалното данъчно облагане могат да се прилагат при определяне и контрола на данъчните задължения както на самото лице (семейство/домакинство), така и на фирмата, където личността работи (чийто собственик е). Паричните потоци по повод данъчно-осигурителното бреме ежедневно засягат личните (персоналните) и фирмените (корпоративните) финанси.

Знанията по дисциплината „Данъчно облагане“ могат да се надграждат, задълбочават и обогатяват през целия живот с оглед възрастта на данъкоплатеца, местоработата му (според позиционирането на компанията му), както и според местоположението му (местно лице за данъчни цели на коя държава е).

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Въведение в теорията на данъка
1.1.	Еволюция на възгледите за данъка
1.2.	Същност на данъка и функциите на държавните институции по администрирането и обезпечаването му
1.3.	Данъкът като система
1.4.	Алтернативи на данъчните приходи и техните особености
2	Данъчна система и събиране на данъците
2.1.	Класификация на данъците
2.2.	Данъчна система – същност и видове.
2.3.	Изисквания към оптималната данъчна система
2.4.	Начини на събиране и обезпечаване на данъците
3.	Концепцията за свръхданъчното бреме
3.1.	Данъчно и свръх-данъчно бреме – характеристика и начини на измерване
3.2.	Графична интерпретация на свръх-данъчното бреме
3.3.	Детерминанти на свръх-данъчното бреме
4.	Ефекти на данъчното облагане върху пазара на производствени фактори
4.1.	Подходен и заместващ ефект на данъка

4.2.	Влияние на данъчното облагане върху пазара на труда
4.3.	Влияние на данъчното облагане върху спестявания и инвестиции.
5.	Прехвърляемост на данъка
5.1.	Законова и икономическа прехвърляемост на данъка
5.2.	Фактори на прехвърляемостта
5.3.	Прехвърляемост на данъка на пазарите на производствени фактори
5.4.	Прехвърляемост на данъка на пазарите на готова продукция
6.	Облагане с данък върху добавената стойност
6.1.	Особености на косвените данъци.
6.2.	Начисляване на ДДС
6.3.	ДДС като иновация на ХХ век
6.4.	Организация на облагане с ДДС в България – основни аспекти.
7.	Облагане с корпоративни данъци
7.1.	Възгледи за същността и бъдещето на корпоративния данък
7.2.	Избор на данъчна основа на корпоративния подоходен данък (КПД)
7.3.	Основни аспекти на организацията на облагане с КПД
7.4.	Други данъци съгласно закона за корпоративно подоходно облагане
8.	Лично подоходно облагане
8.1.	Дефиниция на личния доход – приносът на Хейг и Саймънс.
8.2.	Оценка на дефиницията на личния доход
8.3.	Системи за лично подоходно облагане
8.4.	Организация на облагане с личен подоходен данък
9.	Облагане на личното богатство/имущество
9.1.	Същност, обхват и парична оценка на активите/елементите в богатството
9.2.	Характеристики на имуществените данъци
9.3.	Организация на облагане на собствеността и на прехвърлянето ѝ върху имуществата/правата върху тях

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

По дисциплината „Данъчно облагане“ е публикуван учебник, който е достъпен за магистрите – дистанционно обучение. Към учебника има упражнения, където са представени най-важните аспекти на всяка от темите. Там са качени казуси, бази данни и линкове към важни показатели/параметри и друга значима информация, предвид осъвременяването на учебния процес;

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Индивидуално задание (казус) с подробно аргументирано решение	1	52
Общо за семестриален контрол:		1	52
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест) със закрити въпроси	1	80
Общо за сесиен контрол:		1	80
Общо за всички форми на контрол:		2	132

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Герчева, Св. „Данъчно облагане“, електронен учебник, качен в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.
2. МФ, меню „Данъчна политика“ - <https://www.minfin.bg/bg/6>
3. МФ, меню „Бюджет“ - <https://www.minfin.bg/bg/4>
4. Национален статистически институт - <https://www.nsi.bg/>
5. Национален осигурителен институт - <https://www.nssi.bg/aboutbg>

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Владимирова, Т., Владимиров, Вл., Коцев, Цв. И др. Публични финанси, Варна: ИК „Стено“, 2008
2. Манлиев, Г., Брусарски, Р., Димитров, Д. и др. Икономика на публичния сектор, София: PSSA, 1998
3. Закон за данък върху добавената стойност.
4. Закон за данъците върху доходите на физическите лица, обн. ДВ, бр.95/24.11.2008 г.
5. Закон за корпоративно подоходно облагане. Обн. ДВ бр. 105/22.12.2006 г.
6. Закон за местните данъци и такси. Обн. ДВ, бр.117/10.12.1997 г.
7. Правилник за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност, обн. ДВ, бр.76/15.09.2006 г.